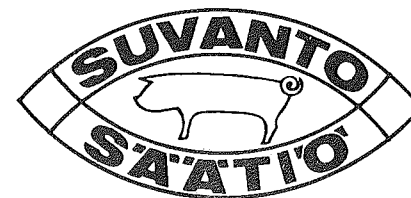

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 1 1987
HELMIKUU

Hiihtokilpailun osanottajat Haparaisen nuorisoseuran talolla 1928. Vasemmalta: Salomon Makkara, Eino Koiranen, Viljo Turkkinen, Toivo Kopperoinen, Aarne Nalli, Matti Kuuppo, Eino Sares ja Arvo Nalli.

Nizza on muuttunut

Tyttäreni Airi kirjoitti nykyisestä Nizzasta. Löysivät kasvisruokaravintolan, mutta ei ollut parkkipaikkaa lähellä missään. Heidän piti viedä auto maanalaiseen parkkautseen aina 5 kerrosta alas maan —

liitukallion syvyyteen. Kun katselee kuvaa 50 vuotta sitten, jossa yksi Ford-kökkerö puskuttaa hiljaista vauhtia on vaikea käsittää nykyistä autojen paljouutta ja tietysti parkkipaikkoja ei riitä lainkaan. Riitti vie-

Iltapäiväkävelijöitä Promened des Anglais'sella Nizza 1930. Rva Levois ja Klaudia etualalta. Katuvalokuvaajat olivat ahkeria!

Elämän kaari

Sinun kanssasi Jeesus minä rokenen alkaa tämän vuoden. Monet joulut on jo täällä vietetty kaukana rakkaasta Karjalasta. Mutta synnyinseutua usein kaipaen. Kun vanhuus tulee, niin kaikki nuoruuden muistot elää kuin uudelleen. Voisi vaikka kirjan niistä kirjoittaa, sillä niin monia elämän vaiheita on koettu.

Talvisodan koettelemukset olivat kovia, minun niinkuin monien toistenkin kohdalla. — Sinne jäivät omaisten ja läheisten haudat. Sinne jäivät rakkaat sankarivainajat nukkumaan kirkkopuistoihin.

Kun sieltä mullivaunussa tultiin 40 asteen pakkasessa niin minunkin

takkini jäätty vaununseinään, kun oli niin täyttä, että yötkin istuttiin, ehkä väsymyksestä joku nukkuikin...

Silloin olin nuori ja terve. Nyt jäisivät sellaiset matkat tekemättä.

Täytyy minunkin vain sanoa, että olen kulkenut surujen yössä läpi aaltojen usvien. Ja silloinkin on Korkein ohjannut lastaan rukoukseen ja kiitokseen.

Meidät on levitetty kuin akanat tuuleen, joskin useimmat ovat edelleen omissa Suomessa. Ja hyvin me olemme tänne Satakuntaan jo sopeutuneet, kun asuinsijat on tänne saatu.

— — —

Paljon on meitä jo tästä ajasta

lä 1930. Ei ollut maanalaisia parkkipaikkoja tarvis. Oli tilaa maan päälläkin! Mihin maailma joutuu edistyessään tällä tavalla? Tuo on nyt ihan historiallinen kuva Ranskan Rivieralta!

Toinen kuva esittää iltapäiväkävelijöitä Promend des Anglais'sella. Varsinkin klo 5—7 illalla oli paljon kansaa, nuorta ja vanhaa kävelyllä. Musiikki soi kautta koko pitkän ja leveän rantakadun. Juhlaa se oli. Kuinka hyvältä ruoka maistuikaan reippaan ja hauskan kävelyn jälkeen. Usein istuin myös täyshoitolan puistossa. Opiskelin ja kirjoitin. Tein myös pitkiä kävelyretkiä ylös vuorille. Ihailin hedelmä- ja kukkatarhoja. Vuorelta näkyi Välimeri ja sen maininkien kohina hienoja kiviä soitellen oli musiikkia sellaisenaan. Nizzan rannat eivät olleet hiekkaa vaan pieniä, pieniä kiviä, joilla oli mukavaa kävellä, eivät menneet sandaaleihin niinkuin hiekka olisi tehnyt. Uimareita oli kaiken päivää. Minä en halunnut mennä veteen. Olihan talvi ja suomalaisena en ollut tottunut talviuim-

päässyt ikuisuuteen. Vaikka me vielä elossa olevat olemme hajallaan, niin Suvannon Seutu on yhdyssiteenä meillä Sakkolan pitäjäläisillä. — Aina minäkin sen heti luen kun tulee. Ei niin kiirettä ole, eikä tule, etä en heti lukisi!

”Viel on pitkä matka tää?

En tuota tietää voi.

Voi kohta tulla määränpää ja lähtökellot soi.

Se Herra on Sun tiedossas.

Sen merkitsit Sä kirjahan.

Mut yhden tiedän minäkin:

Sä viet mun kotihin.”

Siunattua juuri alkanutta vuotta ystäville ja tutuille, etenkin oman Lapinlahden kylän tutuille.

Jenny Ylikoski
os Hartin

Karin ja Klaudia Nizzan rantakadulla joulukuussa 1930.

tiin. Ehkä johtui siitä kun ystäväni olivat ikäihmisiä, eikä Karinkaan tahtonut mennä veteen. Jäi kokematta asia, mikä olisi varmasti ollut sekä turvallinen, että ihana. Vahinko!

En koskaan unohda eucalyptuspuiden ja heliotrooppiksien tuoksua kun iltakosteus lankesi puistoihin. Ja sitä lintujen iltakonserttia! Olivatkohan pohjolan lintuja talviolomalla? Ihanaa, nautittavaa! Unohtumatonta!

Tyttäreni Airi, joka nykyisin viettää suuren osan vuodesta kodissaan pyytää minua luokseen uusimaan kauniit muistoni. Tuskin pystyn siihen, sillä minulla on pelko lentämistä kohtaan ja merta pelkään myös. Parasta on elää omissa muistojeni maailmassa. Tuntuu kuin nykyajasta romantiikka olisi kokonaan kadonnut. On vaan valtavaa mukavuuksien tavoittelua hinnalla millä hyvänsä. Täytyy pysyä kiihkeän ajan tasalla. Kiire, kiire on kaikilla. Vauhti vaan kasvaa. Ihmiset ovat kuin huumassa — tainnoksissa. Eivät enää osaa romanttiseen, hiljaiseen elämän iloon osallistua.

Tuollaiselta näyttää ulkomaailma katsottuna erakkomajan rauhassa.

Tahdon olla vain syrjästäkatsoja, kun en enää jaksakaan perässä pysyä. En juosta jaksaa. Kiire on lopussa kohdallani. Kiitän elämää muistoista. Elämä on ollut hyvä ja Suuri Voima varjeli nuorta neitosta, joka yksin ajeli junilla halki Euroopan. Reittini oli Tallinna, Riga, Varsova, Vieni, Venetsia, Genua ja päättyi Nizzaan moneksi kuukaudeksi. Pa-

luu tapahtui uutta reittiä, Pariisi, Berliini, Stennin, missä laiva odotti suuntana Suomi—Helsinki. Aina kohtasin hyviä ihmisiä, missä vain viihdyin. Paljon olisi kerrottavaa. Joka päivä opin uutta. Yhä opin joka päivä jotain uutta.

Täytyy uskoa, että Suuri Voima on ollut suojana ja varjellut pahalta. Elämä kypsytää. Nyt vanhana tuntuu ihan uskomattomalta, että nuori ihminen selvisi sielullisesti ehjänä suurista suruista ja suurista iloista.

Olen tähän vanhuuden hiljaisuuteen kovin tyytyväinen. Korkein on ohjannut tähän asti. Ei Hän hylkää minua nytkään. Kotini on pieni, mutta mukava. Ihana näköala. Vesi tulee maan uumenista! Tämä on taivasta!

Kiitokseni ovat loputtomat niinkuin ovat muistotkin!

Klaudia

”Gretchen” rouva Gentzsch ja Klaudia ”koulutiellä” Nizza 1930.

Lotta Svärd-järjestön synty ja kasvaminen

Välirauhansopimuksen mukaan jouduttiin lakkauttamaan useampia järjestöjä, joiden perustamisesta ja toiminnasta ei tietyistä syistä ole tehty laajempia historiallisia selvityksiä. Lottajärjestö on yksi niistä, joiden toiminnasta kriisitilanteissa ei ole voitu tai haluttu puolueettomasti kirjoittaa, ja siksi järjestön erittäin suurimerkityksellisestä toiminnasta käytyjen sotien aikana on jäänyt hatara kuva, joka jättää kertomatta toiminnan tavoitteet, pyrkimykset ja aikaansaannokset.

Järjestön toiminta nimenomaan sotien aikana ylitti moninverroin ne tavoitteet, joita toiminnan alkuaikoina sille asetettiin. Toiminnan laajuuden vuoksi en voi tässä kirjoituksen osassa kovin yksityiskohtaisesti käsitellä järjestön perustamista. Olen kuitenkin mielestäni huolellisesti valinnut ne kohdat laajasta

Kesämuistoja

*Niin kauniit muistot on mulla
kesän kirkkahan päiviltä.
Mitä ystävä sielussa sulla
levonhetkiltä helliltä?*

*Kotilaaksojen vihreät nurmet
ja kotipeltojen kylvötyöt.
Minä muistan ja muistoissa näen
kesän juhlaist juhlayöt.*

*Tuli syksy, synkkeni päivät,
taivas kyynelin itki niin.
Minä kaihoten kauaksi katsoin
meidän rintoihin keltaisiin.*

*Jos uuskevät kukkani nostais,
kotiseutuni kaunistais.
Jos rintamme talvenkin tullen
kevätukukia jälleen sais.*

AINI SUIKKANEN

aineistosta, jotka kokonaiskuvan saamiseksi ovat keskeisiä.

Järjestön varsinaisesta perustamispäivästä voidaan esittää erilaisia käsityksiä. Varmimpana perustamispäivänä mielestäni on kuitenkin pidettävä sitä kokousta, jonka Suojeluskuntain silloinen päällikkö Didrik von Essen oli kutsunut koolle toukokuun 11 päiväksi 1920. Tässä kokouksessa päätettiin perustaa valtakunnallinen Lotta Svärd-yhdistys. Samalla hyväksyttiin yhdistykselle säännöt ja perustettiin keskusjohtokunta. Todettakoon, että nimistä päätellen keskusjohtokunnassa ei ollut yhtään suomenkielistä jäsentä, joka aiheutti eräissä myöhemmissä yhteyksissä kitkaa suomenkielisten puolelta.

Säännöt lottien tulevasta toiminnasta olivat jo alunalkaen niin valmiiksi mietitty, että niihin on tarvinnut tehdä vain vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia koko historian aikana, jotka nekin ovat olleet yksinomaan tehtäväkentän muuttumisesta ja laajentumisesta johtuvia.

Jos palataan ajassa taaksepäin on todettava, että Lotta Svärd-järjestö

ei ollut ensimmäinen ja ainoa, joka toimi 19- ja vielä 20-luvulla samojen päämäärien hyväksi. Valtakunnallisen kokonaisorganisaation puuttuessa perustivat tarmokkaat naiset omilla paikkakunnillaan ompeluseuroja ja muita yhteenliittymiä, jotka saivat hyvin erilaisia nimiä. Erikoisesti Helsingin seudulla toimi sellaisia seuroja ja yhdistyksiä kuten Suojeluskunnan emännät, Naiskomitea, Naisesikunta, Naisplutoona jne. On selvää, että nämä naisryhmät muodostivat sitten rungon myös lottajärjestötoiminnan alkaessa.

Vaikka Lotta Svärd-järjestö lähikin verrattain ripeästi liikkeelle vaikeuttivat sen toimintaa monet keskusjohtokunnassa sattuneet henkilökiistat. Oli ylitarmokkaita johtajia, jotka ratkaisivat merkittäviäkin asioita kysymättä muitten johtokunnan jäsenten mielipiteitä. Tilanne oli ajoittain hyvinkin tulehtunut ja selvisi lopullisesti vasta Fanni Luukkosen tullessa järjestön johtoon 1929. Hänen toimintakautensa kestitkin sitten järjestön lakkauttamiseen asti.

Vaikeimmaksi työkaudeksi Fanni

Viesti-lottakurssilla Viipurissa.

Luukkosen kohdalla muodostui luonnollisesti sotien kausi, mutta tästä ajanjaksosta tulen kirjoittamaan historian toisessa osassa.

Tuskin monikaan tulee ajatelleeksi, että Lotta-järjestön perustamisella on ollut merkittävä kansainvälinenkin vaikutus. Suomen esimerkin innoittamana perustettiin useaan maahan vastaavanlaisia naisjärjestöjä. Näillä oli omat toimintasääntönsä, mutta yleisperiaatteelliset säännöt noudattivat hyvin pitkälle meidän järjestömme sääntöjä. Lottajärjestön hengessä toimivia järjestöjä oli 30-luvulla mm. Eestissä, Unkarissa, Ruotsissa, Liettuassa ja Puolassa. Vieraillessaan näissä maissa Fanni Luukkonen totesi, että kaikissa em. maissa Saksaa lukuunottamatta, jossa hän myös kävi, toimittiin lottahengessä.

Saksalaisen naisjärjestön puheenjohtajan vierailuun Suomessa suhtauduttiin lottajohdon taholta varsin varauksellisesti. Erikoisesti Fanni Luukkosen ensimmäiset toimintavuodet muodostuivat siinä mielessä vaikeiksi, että järjestöä painostettiin ulkoapäin. Keskusjohtokunnan jäsenenä oli eräs maisteri, joka olisi halunnut kytkeä järjestön toimimaan Saksan tapaan tiettyyn poliittiseen suuntaukseen. Koska suuntautuminen poliittisen ideologian mukaan olisi paitsi järjestön sääntöjen vastainen myös Suomen oloissa hyvin toimivan järjestön toimintaa vaikeuttava, aiheutti se keskusjohtokunnassa kiivaan keskustelun, joka kuitenkin päättyi nopeasti, kun kyseinen henkilö erotettiin johtokunnasta.

Jo toiminnan alkuvaiheista lähtien kiinnitettiin erityistä huomiota mm. Viipurin Suojeluskuntapiirin alueella toimivaan lottajärjestöön ja sen kautta jopa pitäjätasolla tapahtuvaan kehitykseen. Keskusjohtokunnan erityinen mielenkiinto toiminnan kehittymiseen itäisissä maakunnissa johtui suurelta osalta siitä, että tiedettiin näitten lottien

joutuvan toimimaan kaikkein ensimmäiseksi, mikäli todellista tarvetta ilmenisi.

Huoli olikin aiheellista, sillä jo niin aikaisin kuin 1922 esitettiin Suojeluskuntain Yliesikunnan taholta tiedusteluja mahdollisuuksista käyttää lottia erinäisissä tehtävissä liikekannallepanon sattuessa. Selvitystyötä lottien käytöstä sodan sattuessa pidettiin niin kiireellisenä, että jo maaliskuussa 1923 esitettiin yksityiskohtainen suunnitelma.

Merkillepantavaa näin jälkikäteen katsottuna on, että suunnitelmassa lottien toiminta olisi tapahtunut yksinomaan rintaman takana eikä missään tapauksessa rintamalojuhteissa. Käsitykset lottien toimintamahdollisuuksista muuttuivat kuitenkin nopeasti, sillä jo 1926 suoritettiin Keskusjohtokunnan toimesta kokeilu lottien toimintavalmiuden nopeudesta liikekannallepanon tapahtuessa.

Tässä on syytä tuoda esille tapahtumasarja, josta on hyvin vähän — jos ollenkaan — ollut mainintoja missään yleisessä keskustelussa. Vuosien 1922—32 aikana tehtiin eduskunnassa kaikkiaan kuusi eduskunta-aloitetta Suojeluskuntajärjestön lakkauttamiseksi. Asiasta käytettiin noin pari sataa puheenvuoroa, joista 87 vaadittiin järjestön lakkauttamista. Vastustuksesta huolimatta Suojeluskuntajärjestö vakinaistettiin joulukuun 27 päivänä 1927 annetulla lailla. Kun suojeluskuntajärjestön asema osana puolustusvoimia asetustitse vahvistettiin toukokuun 4 päivänä 1928 merkitsi se myös epäsuorasti lottajärjestön aseman ja tehtäväkuvan vakinnuttamista.

Aluejärjestelmään siirtyminen muutti oleellisesti sitä tehtäväkuvaa, jonka mukaan tähän asti oli toimittu.

Mainitsin aikaisemmin Keskusjohtokunnan mielenkiinnosta itäisten Suojeluskuntapiirien lottien toi-

mintaan. Tähän oli nähdäkseni ainakin kaksi syytä.

Silloiseen väestöpohjaan nähden lottien lukumäärä oli itäisillä alueilla suurin ja kurssi- ja koulutustoiminta vilkkainta koko maassa, joten siellä oli mahdollisuus nopeasti saattaa eri toimintahaarat toimintakykyisiksi.

Toinen syy lienee se, että raja-maakunnissa oli tietyistä syistä hyvät viestiyhteydet, joiden avulla oli mahdollisuus piiritasolla saattaa lotat toimintaan erittäin nopeasti. Käsitteäkseni esimerkiksi Sakkolassa, jossa oli selvä työnjako, saatettiin lotat jo osittain muutamassa tunnissa tai ainakin vuorokauden kuluessa koulutuksensa mukaiseen toimintaan. Tietysti suuri merkitys oli sillä, että osa suojajoukoista muostotettiin jopa omilla paikkakunnilla.

Aluejärjestelmän valmistuminen ja voimaantuminen 1 toukokuuta 1934 ei muuttanut lottien asemaa puolustusjärjestelmässä. Vaikka toiminta oli kytketty entistä selvemmin sotilasorganisaatioon ja astuisi voimaan liikekannallepanon sattuessa ei käskyvaltasuhteita muutettu vaan ne pysyivät tiukasti edelleen Keskusjohtokunnalla.

Vuoteen 1934 mennessä lotat olivat saaneet järjestönsä toimintakuntoon. Alkuvuosien haparoivasta työskentelystä oli päästy selville vesille. Jokainen kyläosastossa toimiva lotta tiesi tehtävänsä. Myös henkiseen huoltoon kiinnitettiin entistä enemmän huomiota, vaikka se oli ollut koko ajan lottalupauksen muodossa huoneentauluna yksityisen lotan toiminnassa ja käyttäytymisessä.

Viimeiset viisi rauhan vuotta käytettiin tiiviisti edessäolevien tehtävien hiomiseen ja tehtäväkuvan selkiennytämiseen. Lottien lukumäärä kasvoi noina vuosina merkittävästi. Varsinkin työväestöön kuului naisia, jotka olivat vierastaneet lottajärjestöä, tuli mukaan. Tähän

Järisevän linnake talvisodassa

Valokuva kertoo talvisodan viimeisestä päivästä Järisevän linnakkeella kello 11. 13 päivänä maaliskuuta 1940.

Kun Neuvostoliiton ja Suomen kanssa solmittiin rauha kello 11

maaliskuun 13 päivänä nousimme me ylös tykkikellarista, joka oli aivan Laatokan rannassa, katselemaan mitä nyt tuleman pitää. Järisevänniemi oli ennen talvisotaa taa-jaa mäntymetsää, nyt töröttö kat-

kenneita runkoja ja näkyi 6 ja 8 tuuman panssarikranaatteja pystyssä tiellä, ne jäivätkin meiltä sinne lahjaksi naapureille.

Ihailimme kaunista Laatokkaa ja muistojen niemimaisemaa. Saimme kohta perääntymiskäskyn. Perääntyminen piti suorittaa illalla pimeän aikana, Laatokan rantatietä pitkin Lohijoelle ja yöpyminen ja huilaaminen Ylläppäessä Tuomas Virolaisen ja hänen naapuritalojen läheisyydessä.

Rauhansopimus määräsi Suomen ja Neuvostoliiton joukkojen välimatkaksi noin 5 km perääntyessä sovitulle uudelle rajalle. Illan hämärtyessä saapui linnakkeelle eversti Rikama ja määräsi patterinpäällikön toimimaan niin, että Järisevän tykki on vietävä pois, sitä ei jätetä tänne!

Patterinpäällikkö käski tykkimiehet purkamaan pimeän aikana tykin ja sen jälkeen tuli kolme hevosta tukinajoreet perässä, siihen nostettiin tykinputki niinkuin tukki. Mutta tykin suojakilpi ei ole tässä kuvassa mukana, sillä vihollinen pommitti Järisevää niin, että tykin kilpi irtosi jalustasta Laatokan rantaan.

Maaliskuun alussa ennen rauhan tuloa oli koko päivän ilmapommitus linnakkeelle niin kova, että johtajat poistuivat linnakkeelta metsään Lohijoen suuntaan, jättäen vain kaksi tähytäjää tykkikellariin, ettei tule yllätystä Saunaniemestä päin.

Pimeän tullen miehistö palasi korsuihin lepäämään ja nukkumaan ja jos oli vielä vanikkaa kennellä voi keittää saikat. Kolmannentoista päivän iltana hevoset lähti vetämään tykinputkea kohti Koti-Suomea, ensin Lohijoki, Ylläppää, Sortanlahti ja Käkisalmi. Asemalta

Järisevän linnakkeen miehet kello 11 maaliskuun 13 päivänä 1940. Kuvan lähettäjä Arvo Nalli toinen rivi ylhäältä, toinen ylhäältä siviilihattu päässä. Käkisalmen kaupungin ja maalaiskunnan miehiä.

lienee osaltaan vaikuttanut se konsensus, joka ilmeni monessa myönteisessä muodossa suomalaisessa yhteiskuntaelämässä. Näin jälkeensä ajatellen tuntui, kuin koko kansa olisi tietoisesti valmistautunut henkisesti vastaanottamaan mitä tuleman piti.

Olen jo aikaisemminkin todennut, että erikoisesti itäisten maakuntien Sk. piirien alueella asuvat lotat olivat Aluejärjestelmän tultua voimaan siten koulutetut ja toimintakaaavan niin sijoitetut, että ne voitiin mahdollisimman nopeasti siirtää määrättyihin tehtäviinsä varsinaisilla toiminta-alueillaan.

YH. aikainen toiminta oli erittäin hyvää koulutusta, joten mitään suurempaa hämminkiä ei sitten todellisen toiminnan alkaessa syntynytäkään.

Se, että, varsinkin jatkosodan aikana kaikki järjestelyt eivät aina toimineet kitkattomasti johtui näh-

däkseni ainakin kahdesta syystä. Lottatyövoiman tarve sotatoimialueen laajentuessa kasvoi räjähdysmäisesti, näinollen jouduttiin ottamaan palvelukseen vähemmän koulutettua työvoimaa.

Toiseksi erälle johtaville paikoille, erikoisesti rintama-alueelle, Keskusjohtokunta nimitti henkilöitä, joilta puuttui kykyä nähdä vaikeissa olosuhteissa toimivien nuorten ihmisten henkisten voimavarojen erilaisuus. Asetettiin vaatimuksia, joiden kirjaimellinen täyttäminen kohtasi suuriakin vaikeuksia.

Näissä vaatimuksissa mentiin niin pitkälle, että esim. Maanselän Ryhmän Komentaja puuttui asiaan. Muutosta ei kuitenkaan tullut kuin aivan sodan loppuvaiheessa.

Tulen kirjoitukseni toisessa osassa käsittelemään erikoisesti jatkosodan aikaista toimintaa.

Uuno Pulakka

Alkon mieskuoro laulaa Järisevän tykin alla. Joht. Auvo Nuotio.

putki nostettiin junaan ja matka jatkui määräasemalle.

Järisevän linnakkeelta lastattiin 13 päivän iltana 2 hevoselle ammuskuormat, mutta ne olivat niin ras-

kaat vetää, että ne jäivät Lehtolaisen tienhaaraan.

Hevosmiehet lähtivät 14 päivän aamuna ratsain Ylläppästä takaisin Lehtolaisen tienhaarasta hake-

maan ammuskuormat, mutta yllätys oli "stoi!". Sinne jäivät amukset.

Komppanian miehet hiihtivät Lohiojan kautta Ylläppähän. Majoitimme Virolaisen taloihin. Kirjoittaja nukkui Tuomas Virolaisen talossa ja lämmitettiin ja kylvettiin saunassa yön aikana.

Seuraavana aamuna matka jatkui Sortanlahteen, jossa yövyimme. Kaupasta ostimme tavaraa. Oli loppuunmyynti!

Sortanlahdesta, Mustaniemen linnakkeen kautta kuljimme Tenkalahteen, jossa kuulumme kovan räjähdysen. Waldhof-yhtymän selluloosatehtaan toistasataa metriä korkea savupiippu kaatui Käkisalmen kaupungissa!

Käkisalmen asemalta Järisevän linnakkeen miehet lastattiin junaan ja suuntana oli Savonlinna ja Kerimäki. Laatokan Meripuolustus majoitettiin Kerimäelle ja sieltä kotiuutettiin toistaiseksi.

Ei silloin kukaan arvannut, että uusi sota syttyy vuoden päästä.

Arvo Nalli
kp 9 35700 Vilppula

Lännen lastuja

Terve hyvät Karjalan tutut ja tuntemattomat.

Heimomme jäsenyys yhdistää meidät. Sen selvimmin huomaa Floridan ja Toronton vilkkaasti toimivina heimomme jäsenten rientoina. Kesäkuun 3 päivänä tulin Suomeen ja jo pitempään tunsin särkyä vasemman jalkani terässä. Menin heti Lappeenrannan kylpylään saadakseni hoitoa. "Kuukauden perästä", vastasivat "on siihen saakka paikat varattuja." Sanoin: "En voinut varata kun posti- ja kaikki yhteydet olivat poikki lakkojen takia. Olen sotaveteraani ja 10% invalidi myös." Turha yritys. Kaksi vuoro-

kautta ihailin nykyistä Karjalan aluetta. Murre tuntui kovin kotoiselta... Imatra jossa asuimme 10 vuotta Linnankoskella omassa talossa... Kuinka tuntuikaan haikelta lähteä pois. — Muu maa mustikkaa. — Särky jalassa vain paheeni. Orivedellä veljeni Aino-rouva lämmitti saunan, jossa käynti hiukan lievensi särkyä jalassa. Sain särkylääkkeitä ja Tampereen asemalla otin hotellihuoneen, josta varmasti ehdin aamulla pikajunaan, kun 16 päivänä lentokoneeni lähtee.

Torontossa oli nyt vuorostaan lääkärin lakko, siksi en päässyt

sairaalaan kuin kahden viikon kulluttua.

Vaivani paheni ja seuraus oli, että jalka leikattiin säärestä. Jo viisi kuukautta olen ollut sairaalassa ja saanut tekojalan. Joulukuun puolella, jolloin pääsen kotiin toivottavasti.

— — —
Suvannon Seutu on virkistänyt minua. Luen sen tarkasti aina useinkin otteeseen.

Taloudellisesti olemme hyvin menestyneet. Pauli sanoi äsken käydessään, että isä teit hyvin kun tulimme tänne. Tuskin olisin tässä taloudellisessa asemassa Suomessa. Myös kolme tytärtäni ovat samaa mieltä.

Onhan kaikilla meillä oma talo. Ritvaa voi sanoa miljonäärin rou-

Tyyne-Kerttu Virkki-säätiö
KIRJOITUSKILPAILU:

”Käsityöharrastus kodissani”

Lapsuutenikoti oli Kiviniemessä koskenrannalla, kiviset olivat pellot. Mutta kun kevätkylvöt oli tehty, jätti äitini aina pellavapalstan. Otti aitasta kylvövakan ja siihen pellavasiemenet. Meni riihen taakse pelloille ja kylvi ripautti siemenet pehmeään peltoon.

Valjasti hevosen risuastuvan eteen ja karhitti pellon, että siemenet peittyivät. Kun pellava oli taimella noin 15 sm:n mittainen, kitettiin käsin kaikki rikkaruohot ja ohdakkeet pois. Kun pellava alkoi kukkimaan siinä ei saanut olla yhtään rikkaruohoja. — Kyllä oli kaunista katsella kun pellava sinisenään

vaksi. Ajelee omalla Cadillakilla! Järvenrannalla huvila, kaupungissa oma talo, Floridassa talo vaimoni kanssa. Ei ole valittamista, mutta Karjalan kunnaat ne muistuvat aina mieleen sellaisina kuin vuonna 1939 olivat, siksi en haluakaan nähdä niitä runneltuina.

Pauli tuli ylioppilaaksi Torontos-
sa. Kävi Ryerson teknillisen korkeakoulun. Oli Torontossa Esson pääkonttori tietokoneenhoitaja. Kävi yhtiön kouluttamana Kaliforniassa Denneren kaupungissa yliopiston jatko-opintoja 3 eri kertaa. On nyt Ultram Sound' osaston Toronton alueen manageri. Hyvän palkan lisäksi on käytössä yhtiön auto, myös huolto on vapaa. Omistaa uuden omakotitalon. Vaimo ja kaksi pellavapäistä tytön vekaraa. Vaimo oli aikaisemmin konttorissa töissä, mutta on nyt kotirouvana. Synnyinmaan kuvaa ja muistoja ei mikään voi himmentää!

Heimoterveisin
J ja V Vanhanen

lainehti kukassaan. Mutta kukkimisen aika oli lyhyt kuin juhannusruusun. Kun siemenkodat olivat kypsyneet, alettiin pellavan nyhtö. Pellava nyhdettiin juurineen käsin pois maasta, ravisteltiin multa pois. Siidottiin lyhteisiin ja nosteltiin riukuaidalle tuuleentumaan. Parinviikon perästä ne kerättiin kuvolle ja vietiin savusaunaan kuivumaan, lämmitettiin sauna, että pellavat kuivuivat. Sen jälkeen alettiin loukutus, lipsutus ja häkläys. Jos oikein hienoa aivinaa tahdottiin niin vielä harjattiin aivinat. Niistä kudottiin ohkaisempia kankaita, rohtimista potuskasäkkikangasta. Työkalut olivat kaikki kotoiset, näillä äitini opetti meitä tyttäriä käsityötaidon alkeisiin. Kova työ siinä oli ennen-

kuin pellavasta saatiin kangasta, mutta ennenvanhaan oli enemmän aikaa. Oli meillä ennenvanhaan Kiviniemessä parikolme lammasta, äitini opetti myös villojen karstaamisen ja kehräämisen.

Vielä jatkosodan aikana sisareni kasvatti pellavaa, kun olivat kotona jäähyväiskäynnillä Kiviniemessä. Kun suurhyökkäys alkoi lähettivät sisareni potuskasäkillisen pehmeätä pellavaa Äänekoskelle. Kehrasin ja kudoin niistä kapioitani, kun kangas oli vielä kortilla.

Muutin Viialaan v. 1948

Olin jo nuorena tyttönä lapsuuden kodissani opetellut matonkutomisen taitoa. Kotini kalustoon kuuluivat kangaspuut ja rukki. Sisareni

Käsityöharrastus kodissani-kilpailun II palkinnon saanut Aliina Liimatainen Viialan kotinsa pihapiirissä merkkaus-, ristipisto- ja kudontatöitensä kanssa.

kävi Käkisalmissa kutomo- ja käsityökoulun, sitä ennen jo monia kursseja. Oli taitava tekijä, kutoi myös ohkasempia kankaita. Minua kiinnostivat taas värikkäät räsymatot. Kun lapset muuttivat kotoa pois tuli aikaa itseäni toteuttaa, en ole mitään kursseja käynyt. Ostin käytetyt kangaspuut, sellaiset vanhanaikaiset. Luontapuut sain lahjaksi erältä tuttavaltani. Nämä olivat tarpeelliset ja tärkeät käytössä. Miten sitä muuten olisi päässyt kutomisen alkuun?

Sisareltani sain neliniitisten neitsintämalleja. Hän kertoi kuinka nämä mallit olivat saaneet kansan suussa hauskoja nimiä. Oli Laotkan aaltoa, Hämeen helmeä, Siksakkaa ja tietenkin kaksiniitistä. Näitä malleja sitten kokeilin jokaisesta. Tein tyttärelleni kapiomattoja, leikkasin myös kaikki kuteet ja tein vanhasta uutta. Oli uusia kauniita värejä. Sain todella värien kanssa leikkiä. Tyttäreni anoppi sanoikin minulla olevan oikein värisilmän. Tämä antoi kuin löylyä minun matonkutomiselleni.

Minulla on kellarikerroksessa oma työhuone. Sinne menee eri ulko-ovi, tämä oli sopiva huone tähän tarkoitukseen. Ei pöly leijaile asuinhuoneessa, vaikka olisin alkanut kutomaan ammatikseni mattoja.

Mutta mieheni ei antanut tähän lupaa, sanoi vain, että veroherrat tulevat niskaani. Mutta mieheni kiellosta en välittänyt. Tein sukulaisilleni ja naapurin rouville. Kudoin räsymattoja luomisen ilosta.

Ei käy pirtaan!

Näihin aikoihin oli poikani laivassa merellä. Kun hän tuli lomallaan kotiin käymään, ihmetteli kangaspuitani ja sanoi: Jo on aikoihin eletty, että sinulla on tämmöiset, näin vanhat puut. Muuta nämä nyt heti uusiksi, tai muuten kun tulen ensi kerran lomalle, niin tuon sinulle tuliaisiksi papukaijahäkin, missä

papukaija höpisee ”ei käy pirtaan, ei käy pirtaan...” Myin vanhat kangaspuut sopivalla hinnalla, näin pääsin niistä.

Menin heti Toijalan Kaideteh-
taalle, valkkasin sieltä uudet kangaspuut, kaunista vaaleaksi lakattua koivupuuta. Tämä pakkaus sopi auton kattotelineelle. Kun tulimme kotiin, niin mieheni purki pakauksen, yhdessä kokosimme ne pystyyn. Minä ostin uutta raaveliinaa, mistä ompelin syrjäkankaat.

Ostin myös vahvaa kalalankaa, mistä solmisin uudet niidet, tämäkin taito oli äitini opettama.

Nyt minulla oli uudet kangaspuut, uudenaikaiset, sellaiset välittäjien kanssa. Mutta siinä olikin minulla ”jenkkapoo” ennenkuin sain nämä välittäjät pelaamaan, ei se ollut yksinkertaista.

Keneltäkään en neuvoa kysynyt, siksi sain yrittää monta kertaa ennenkuin onnistuin. Ja vihdoinkin alkoi käydä pirtaan. Aloin kutomaan oikein nuoruuden innolla. Sain joululahjaksi matkaradion, se viihdytti minua työni lomassa.

Viimeinen mattoni

Ajattelin jo lopettaa koko mattonien kutomiseni ja yritin todella päästä siitä eroon.

Eräänä päivänä tuli tyttäreni luokseni käymään ja sanoi: ”He ovat muuttaneet uuteen osakehuoneistoon, omaan sellaiseen. Hän tarvitsee nyt uusia mattoja.” — En välttynyt kiusauksesta, kun oli kysymys ainoan tyttäreni mattotarpeesta.

Päätin vielä kerran alkaa uudestaan, tein kaksiniitistä. Keräsin vielä kaikki vanhat vaatteet ja yritin värittää kaikki sateenkaaren värit. Sain mattokankaan kudotuksi, käärin sen rullalle, pistin kainaloon, menin pihakeinuun, missä istuin ja solmin päät.

Menin sisälle ja levitin matot lattialle. En ollut itse niihin tyytyväinen. Mielestäni oli liian tummaa,

mutta joskushan se elämäkin on niin kummaa. Aika kaiken parantaa.

Tämä oli viimeinen räsymattoni jonka yritin lämmöllä kutoa. Keräsin kangaspuut pois, vein ne vinttikomeroon. Siellä ne odottavat uutta kutojaa. Saa seuraava sukupolvi toteuttaa itseään.

Olen pirralla piukkaan vetänyt, kangaspuilla kalskutellut, kutonut kirjokankaan, räsymaton räpääläisen. Tehnyt itseni iloksi, kaiken kansan kapioksi.

Aliina Liimatainen

Krysanteemi

*Kaukaisen maan puistossa kerran
näin loistavi krysanteemi.
Kukat toiset jo oli kuihtuneet,
sinä yksin kaiken huomion veit.
Kaunis, kuulas oli syksyinen sää
kun puistojen teitä astelin.
Suuret kukkasi eivät unhoon jää
ja kuukin nousi iloksein.
Parasta syksyn tunnelmaa...*

*Vuosikymmenien talviset lumet
sun kukkasi joka vuosi
on peittäneet.
Vielä kukoistatko siellä
puistossa MONREPOON?
Vai ovatko jo juuresikin
häipyneet...
Vai säilytkö hoidossa
ventovieraiden?
En voi koskaan unhottaa
nuoruuden kaunista syksyn
juhlaa.
Muistoissa ihailen isoa,
kaunista
krysanteemin kukkaa.*

KLAUDIA 1970

Kuvat kertoo

On kaunis aurinkoinen aamu, heidän muistojen pariin. Tällä kertaa kerä alkaa purkautua erään kuvan ympärille. Katselen sitä ja koetan muistaa milloin kuva on otettu. Onhan siitä jo yli viisikymmentä vuotta, vuosiluku lienee ollut 1921, kun tuo kiviniemeläisten nuorisojoukko oli kokoontunut sunnuntai-iltaa viettämään historialliselle linnan vallille.

Ilta kului rattoisasti, laulettiin, menttiin piirileikkiä ja juostiin "leskeä", viimeinen pari ulos! Nurmikolla tanssittiin valssit, polkat ja sottiisit Nuoran Jalmarin soittaessa viulua. Tällainen oli tapa siihen aikaan nuorison kokoontuessa kesä-sunnuntaisin kauniin luonnon keskelle. Emme osanneet vaatia enempää, olimme tyytyväisiä itse järjestämiin ajanviettotilaisuuksiin. Talvella järjestötyö, seurojen toiminta ja kokoontuminen seuran omassa talossa kokosi nuorison yhteen.

Kun katson kuvaa, niin muistikuvani kirkastuu siitä illasta, kaunis linnanvalliin ympäristö koivuineen ja pihlajineen, iloinen, välitön kylän nuoriso koolla viettämässä yhteistä iltaa. Joukkoon on liittynyt

myös pikkupoikia, kuvan oikeassa laidassa Räikkösen veljekset Mikko ja Urho.

Kuva kertoo edelleen, että tällä kertaa heistä on moni jo siirtynyt iäisyysrajan tuolle puolen. Me muistamme heitä siunaavin ajatuksin. Ajat ovat muuttuneet ja me ajan mukana. Historiaan siirtyvät vuosikymmenet, tavat ja tottumukset. Muistojen parissa saamme ai-noastaan viettää rikkaita hetkiä siellä synnyinseudulla kotikylässä, linnanvalleilla ja Kiviniemen kos-

ken partailla sekä yhteisissä riennoissa. Toivon, että Te jotka olette tilaisuudessa näkemään tämän kuvan ja pienen muistelun viettäisitte myös pienen hetken vuosikymmenien jälkeen yhteisessä illassa ja voisitte sanoa, että olin siellä minäkin.

Lopetan tämän "kuvat kertoo" ajatuksen, että kun ihminen vanhenee, niin muistikuvat kirkastuvat.

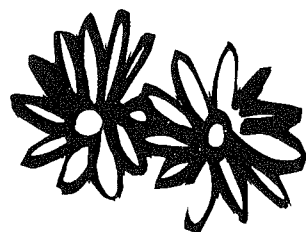
Teitä kaikkia tervehtien!

H U

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI PUH. (935) 81204

VALMISTAMME M.M:
TERÄSRAKENTEITA, OVIA JA IKKUNOITA
ALUMIINISIA OVIA JA IKKUNOITA
KORISTETAKOTÖITÄ

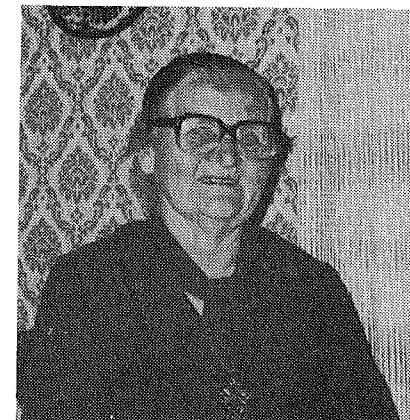
Putkiliike P Nuora Ky

37560 KULJU
puh. 676 100

Kuolleita

Hilja Helena H i n k k a n e n os Ihalainen syntyi 27. 2. 1898 Sakkolassa, kuoli 17. 11. 1986 kotonaan Kiikassa. Viimeinen kotikylä Karjalassa oli Vpl Pyhäjärven Larjava.

Siunaustilaisuus Kiikan kirkossa 13. 12. 1986, jonka jälkeen muistotilaisuus Kiikan Seurakuntatalossa.

Anna Maria K e k k i os Kallo-nen syntyi 12. 2. 1899 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 9. 12. 1986 Valkeakosken sairaalassa.

Hänen entinen kotikylänsä oli

Sakkolan Haparainen. Hänet tunnettiin valoisana elämänmyönteisenä ihmisenä ja lähimmäisenä omaisten, ystävien ja naapureiden kesken. Hän sai elää pitkään, vanhuuteen saakka terveenä rikasta, täysipainoista elämää ja oli siitä kiitollinen Luojalleen.

Siunauksen toimitti kirkkoherra Heikki Miettinen Lempäälän kirkossa 20. 12. 1986. Sen jälkeen vietimme vainajan muistotilaisuutta Lempäälän Seurakuntatalossa, jossa kirkkoherra Miettinen puhui ja vainajan jälkipolvi suoritti ohjelmaa.

— Onnellinen hän joka päänsä painaa Iankaikkisen Isän syliin.

Iida Maria J ä ä s k e l ä i - n e n os Haikonen syntyi 6. 2. 1900 Sakkolassa, kuoli 7. 11. 1986 Pirkkalassa. Hänen entinen kotikylä oli Sakkolan Kirkonkylä. Hän oli avioliitossa kelloseppä Juho Jääskeläisen kanssa. Iida toimi laulukuo-rossa ja marttatyössä.

Emilia K i u r u syntyi 20. 8. 1900 Sakkolan Haitermaassa, kuoli 28. 11. 1986 Lempäälän vanhaikodissa.

Siunaus Lempäälän kirkossa 13. 12. 1986 ja muistotilaisuus Lempäälän Seurakuntakeskuksessa.

Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Haitermaa. Emilia Kiuru oli yksi niitä maan hiljaisia, joka ei tehnyt numeroa itsestään, mutta uurasti sitä enemmän perheen kanssa pitämiseksi ja hyväksi. Vallankin evakkoajan alkuaikoina hän teki valtavan urakan, että saatiin perheelle katto pään päälle ja koti kuntoon. Hän ei koskaan valittanut vaivojaan eikä mitannut askeleita, että miten paljon niitä tuli-kaan.

Muistosi säilyy kauniina.

Loviisa M i e l o n m ä k i os Määttänen syntyi 5. 7. 1901 Sakkolassa, kuoli 28. 11. 1986 VAS:ssä. Entinen kotikylä Sakkolan Vilakkala. Siunaustilaisuus Sammaljoen kirkossa 20. 12. 1986.

Helmi Ester V i r k k i os Kärpi syntyi 2. 9. 1905 Sakkolassa, kuoli 20. 11. 1986 Vantaalla. Viimeinen kotipaikka Karjalassa oli Vuoksela.

Elsa T o l v a n e n os Ruuna syntyi 8. 8. 1906 Sakkolassa, kuoli 2. 12. 1986 Jyväskylässä. Entinen kotikylä Sakkolan Pannusaari.

Maria K u t i l a i n e n syntyi 14. 12. 1914 Lempaalassa, kuoli 9. 12. 1986 Helsingissä. Hän kävi kansakoulun Sakkolan Petäjärvellä ja oli sähkölaitoksen yövärtiana lähes 10 vuotta.

Aino E e v a os Kuisma syntyi 6. 1. 1922 Sakkolassa, kuoli 26. 11. 1986 kotonaan Pyhärannassa. Siunaus Pyhärannan kirkossa 13. 12. 1986, jonka jälkeen muistotilaisuus seurakuntatalossa.

Eero U o s u k a i n e n syntyi 14. 9. 1925 Sakkolan Haparaisissa, joka oli myös hänen kotikylänsä Sakkolassa, kuoli 22. 11. 1986 Lempäälän Tuljamossa.

Vilho K a r p p a n e n (Martin-Matin Vilho) syntyi 7. 7. 1926 Sakkolan Röykkylässä, kuoli 22. 10. 1986 kotonaan Orivedellä. Siu-

Virkki-Käsityömuuseon tapahtumat 1987

MERIKANNONTIE 3 HELSINKI

15. 2. klo 15 LEIKKIVÄÄ LASKIAISTA,
AVOIMIEN OVIER PÄIVÄ 11—15

11. 4. klo 15 VIRPOJAISET

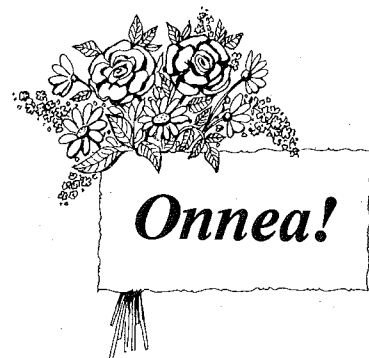
9. 5. klo 15 KEVÄT KEIKKUEN TULEVI
MUODIN MERKEISSÄ

5. 6. 12—14 KESÄKONSERTTI JUHLAN
MERKEISSÄ 11—15

VOKKI 40 JUHLANÄYTTELY 1987

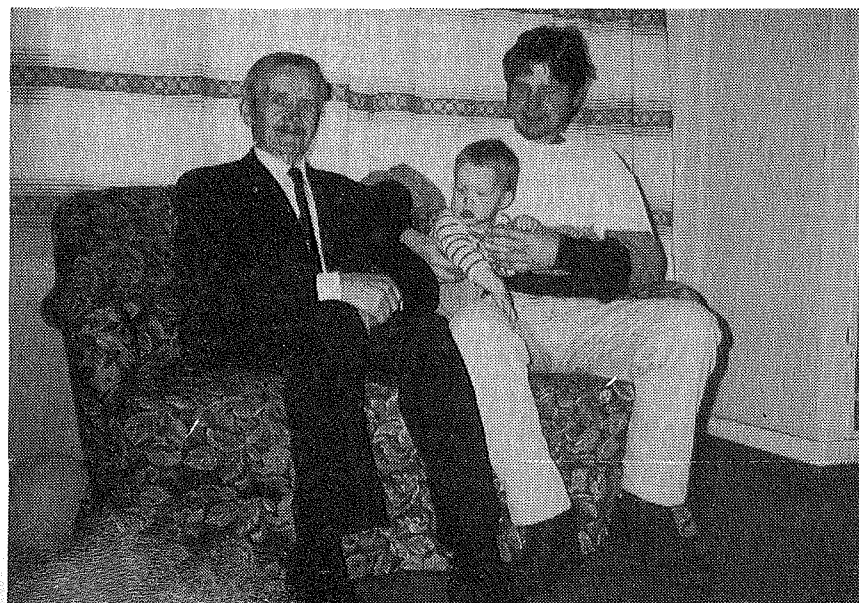
11. 4. KARJALAISET KANSALLISPUKUUN LIIT-
TYVÄT PÄÄHINEET JA PÄÄSIÄISPÖYDÄT

5. 5. KESÄNÄYTTELYSSÄ SAINI SALOSEN PAINO-
KANKAITA JA MAILA SALOSEN VEISTOKSIA.

85 VUOTTA täytti 15. 10. 1986 Nikolai Kuparinen Urjalan Härmänkylällä. Entinen kotikylä oli Sakkolan Lapinlahti. Hän asuu yhdessä poikansa perheen kanssa ja harrastuksiin kuuluu musiikki ja maailman tapahtumien päivittäinen seuraaminen.

Merkkipäiväänsä hän vietti lastensa, sukulaisten ja naapurien parissa.

Kuvassa päivänsankari poikansa ja pojanpoikansa kanssa.

naustilaisuus 1. 11. 1986 Oriveden kirkossa.

Elma Emilia Pirkkanen os Jääskeläinen syntyi 21. 11. 1926 Sakkolassa, kuoli 22. 12. 1986 Tampereella. Entinen kotikylä Sakkolan Kirkonkylä.

Siunaus 13. 12. 1986 Tampereen Vatjalan isossa kappelissa, jonka jälkeen muistotilaisuus Vehmaisten seurakuntatalossa.

Veikko Albert Hynnä syntyi 24. 9. 1929 Sakkolassa, kuoli 23. 11. 1986 Punkalaitumella. Entinen kotikylä Sakkolan Haparainen.

Siunaus Punkalaitumen kirkossa 13. 12. 1986, jonka jälkeen muistotilaisuus seurakuntatalossa.

Helena Karppanen syntyi 30. 5. 1903 Sakkolan Röykkylässä, kuoli jouluaattona 24. 12. 1986 Saarijärven sairaalassa. Siunaus Kolkanlahden kappelissa 3. 1. 1987 lähiomaisten läsnäollessa.

Eino Johannes Jantunen syntyi 16. 7. 1914 Antreassa, kuoli 5. 12. 1986 Lempäälässä.

Hänen kotikylänsä Karjalassa oli Sakkolan Hovinkylä ja viimeinen kotipaikka Lempäälän Moisio.

Ida Maria Kassala os Kukko syntyi 26. 5. 1898 Sakkolan Valkjärven kylässä, kuoli 25. 12. 1986 Korpilahden terveyskeskuksessa.

Suremaan jäivät veljet ja veljen lapset ja sisaren lapset.

Eero Kurikka 70 vuotta

70 VUOTTA täytti 5. 12. 1986 Eero Kurikka Huittisissa. Hän on syntynyt Sakkolan Karholassa. Huittisissa hänellä on maatila jonka tuotanto on erikoistunut sikatalouteen, niinkuin sakkolalaiselle hyvin sopiikin. Hän on vielä työelämässä vahvasti mukana, vaikka nuoruusvuodet ovatkin jo takana.

Eero Kurikka on ollut mukana kunnallisessa elämässä kaikilla asuinpaikkakunnillaan, joskin nyt on luottamustoimet jättänyt nuorempien hoidettaviksi.

Hän on hoitanut myös Suvanto-säätiön valtuuskunnan puheenjohtajan luottamustointia lähes kymmenen vuotta ja jatkaa edelleen. Suomen puolustusvoimien kenttäharmaata pukua hän on kantanut yli viisi vuotta. Talvisodassa hän taisteli ErP 6:ssa ja jatkosodassa "Motti-Mateissa" ja 1 divisioonan jääkärikomppaniassa (Sissiosasto Törni) kk-joukkueenjohtajana. Kunniamerkkejä on hänellä m.m. 3 kappaletta 4 luokan vapaudenristejä, mistä yksi tammenlehvän kera. Lisäksi on muistona noilta vuosilta 40% sotainvaliditeetti. Sotilasarvo yliväpeli.

Harrastuksenaan on nykyisin matkailu, jopa maailman ympäri-

matkat. Merkkipäivänäänkin hän oli matkoilla ulkomailla.

Suvannon Seutu ja toimittaja onnittelevat ja kiittävät kirjoituksista näin jälkikäteen ja toivottavat hyvää jatkoa.

85 VUOTTA täytti 29. 12. 1986 Tyyne Lempi Ahlholm os Käppi, entinen Koppanen Pirkkalassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylä.

80 VUOTTA täytti 8. 1. 1987 Tauno Nestori Kekki Jyväskylässä. Entinen kotikylä Sakkolan Haparainen.

75 VUOTTA täytti 27. 11. 1986 Anna Nuortama os Naskali Kangasalan Leipissä. Hän on syntynyt Sakkolan Arkuntanhuon Lopenmäellä ja viimeinen kotipaikka Karjalassa oli Vpl Pyhäjärven Rahkajärvi.

75 VUOTTA täytti 4. 1. 1987 Aatos Koho Tampereella. Hänen entinen kotikylä oli Sakkolan Kivi-

niemi. Hänen harrastuksensa on ollut voimistelu ja pikajuoksu.

70 VUOTTA täytti 23. 11. 1986 Aili Leppänen os Kuusisto Nokian Joenpohjassa. Hän on edesmenneen Kaarlo Leppäsen vaimo Sakkolan Hovinkylästä.

70 VUOTTA täytti 1. 1. 1987 Lauri Patja Lempäälässä. Hän on syntynyt Sakkolan Haparaisissa, joka oli myös hänen kotikylänsä Karjalassa.

65 VUOTTA täyttivät 12. 12. 1986 Aili Makkonen os Söder ja Helmi Jokinen os Söder. Aili Makkonen Rantasalmella ja Helmi Jokinen Keuruulla. Entinen kotikylänsä Sakkolan Lapinlahti.

60 VUOTTA täytti 17. 11. 1986 Veikko Kalervo Kopperoinen Lempäälän Mattilassa. Hän on syntynyt maanviljelijän poikana Sakkolan Haparaisissa. Haparainen oli myös hänen viimeinen kotikylänsä Karjalassa.

60 VUOTTA täytti 29. 11. 1986 Aaro Naskali Punkalaitumella. Entinen kotikylä Sakkolassa oli Lapinlahti.

60 VUOTTA täytti 6. 12. 1986 Paula Kuoppo os Kuparinen Valkeakoskella. Entinen kotikylä oli Sakkolan Lapinlahti.

60 VUOTTA täytti 13. 12. 1986 Annikki Huuska Punkalaitumella. Puoliso Arne Huuska Sakkolan Röykkylästä.

60 VUOTTA täytti 26. 12. 1986 emäntä Lea Nuora os Pajari Lempäälän Kuljussa. Hän on syntynyt Sakkolan Haparaisissa, joka oli myös hänen viimeinen kotikylänsä Karjalassa.

60 VUOTTA täytti 9. 1. 1987 Veikko Abram Pitkänen Pirkkalassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Viiksanlahti.

60 VUOTTA täytti 14. 1. 1987 Pekka Juho Lamppu. Hän on syntynyt Sakkolan Kiviniemessä. Hän valmistui opettajaksi Raumalla v. 1950. Hän on ollut opettajana Pusulassa, Vanajassa ja neljännes-

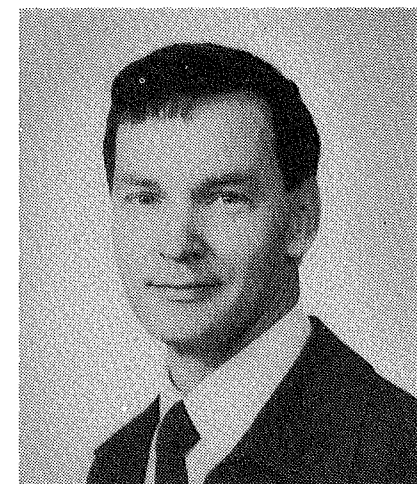
vuosisadan Janakkalan Turengissa.

Lehtikirjoittelu ja valokuvaus ovat olleet hänen "toinen ammatinsa". Pesäpalloa hän on pelannut Puna-Mustissa ja Janakkalan Janassa. Lisänä mieskuoroharrastus.

60 VUOTTA täytti 6. 1. 1987 Tauno Nykänen Toivakassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Hovinkylä.

50 VUOTTA täytti 11. 11. 1986 Rauni Raikas Viskari Haminaassa. Hänen entinen kotikylä oli Sakkolan Vilakkalan Lohijoki.

50 VUOTTA täytti 19. 11. 1986 Terho Antero Jousranta Lempäälän Ahtialassa. Hän on syntynyt Sakkolan Pannusaareissa, joka oli myös hänen viimeinen kotikylänsä Karjalassa.

50 VUOTTA täytti 7. 12. 1986 Eero Aukusti Koppanen Pirkkalassa. Hänen synnyin- ja kotikylänsä oli Sakkolan Luprikkala. Hän on kyläseppä Sylvester Koppasen poikia.

Eero Koppanen kuuluu Suvannon Seudun toimituskuntaan ja on toiminut lähes kaksi vuosikymmentä myös Suvannon Seudun asiamiehenä. Hän on kirjoituksilla avustanut lehteämme sekä muitakin lehtiä ja toiminut myös näiden lehtien asiamiehenä.

Hänelle on uskottu runsaasti kunnallisia luottamustoimia.

Merkkipäivänään hän oli mat-

koilla ja kahvipannun kylkikin kylmänä.

Suvannon Seutu ja toimittajakiittävät vuosien työstä ja toivottavat hyvää jatkoa!

50 VUOTTA täytti 17. 1. 1987 Pertti Matti Eero Paukkunen Pirkkalassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Viiksanlahti.

Opettaja Martta Sofia Karonen, o.s. Valkonen, täytti 80 VUOTTA 29. 12. 86 Vihdin Olkkalassa. Hän on syntynyt opettaja Matti Valkosen ja puolisonsa Vilhelmiinan, o.s. Laamanen, tyttärenä Sakkolassa. Käytyään 5 luokkaa Käkisalmen yhteiskoulua ja sen jälkeen Helsingin Suomalaisen Jatkopiston hän valmistui kansakoulun-

opettajaksi Jyväskylän seminaarin hospitanttiluokilta v. 1929.

Nuori Martta Valkonen tuli ensin opettajaksi Vuokselan Räihärannan kansakouluun siirtyen v. 1931 saman pitäjän Noisniemen kouluun, jossa hän toimi talvisodan alkamiseen 1939 saakka.

Hänet vihittiin avioliittoon vuokselaisen maanviljelijä Väinö Karosen kanssa kesällä 1930. Ko-meat häät pidettiin hänen kotonaan Sakkolan hovissa. Avioitumisen jälkeen Martta Karosen toiseksi elämäntehtäväksi opetustyön rinnalle tuli emännöisyys vuosisatoja vanhassa sukutalossa, joka oli myös edustava retkeilytila ja monien opintomatkojen kohde.

Luonteeltaan tarmokkaana hän osallistui aktiivisesti erilaisiin jär-

jestötehtäviin Vuokselassa. Hän oli Lotta-Svärd yhdistyksen Vuokselan paikallisosaston pitkäaikaisena puheenjohtajana vuoteen 1935 ja siitä alkaen sihteerinä. Hänen aikanaan lottien toiminta monipuolistui ja jäsenmäärä kasvoi. Hän oli myös innokkaasti mukana Vuokselan mar-toissa toimien sen puheenjohtajana v. 1947. — Hän loi miehensä kanssa arvossapidetyn, isänmaallisen kodin, jonne vieraskin oli aina tervetullut.

Talvisodan alettua Martta Karosen evakkotaival vei ensin Vilppulaan, jossa hän oli opettajana vv. 1939—40, sitten Sääminkiin, jossa hän hoiti opettajan virkaa vv. 1940—42.

Karjalan takaisin valtauksen jälkeen tapahtui paluu rakkaalle kotiseudulle, entiseen kotiin ja opettajan virkaan. Siellä alkoi jälleen vilkas järjestötoiminta, johon Martta Karonen osallistui erittäin merkittäväällä tavalla. Lottien lukumäärä nousi ennen sotia edeltäneisiin lukumiin (95), marttojen jäsenmäärä jopa lisääntyi (v. 1938: 256, v. 1944: 280).

Kun Vuoksela oli jätettävä lopullisesti v. -44, hän siirtyi Ähtäriin, jossa oli opettajana vv. 1944—45. Oltuaan sen jälkeen vuoden virassa Mietoisissa Martta Karonen tuli kansakoulunopettajaksi Vihdin Olkkalaan, jossa hän toimi eläkkeelle jäämiseensä saakka v. 1968.

Myös nykyisellä kotipaikkakunnallaan hän on ollut mukana monenlaisessa toiminnassa. Hän on ol-

lut mm. yli 35 vuotta Olkkalan diakoniakerhon puheenjohtajana, osallistunut innokkaasti marttatyöhön toimien mm. Olkkalan marttakuoron johtajana. Hän on ollut myös Vihdin karjalaisten ja Vihdin kansallisen eläkeläiskerho r.y.:n perustajajäsen kuuluun niihin edelleen. Miehensä kanssa hän oli perustamassa Sakkola-Seura r.y.:tä. Lisäksi hän on ollut Vihdin sosiaalilautakunnan jäsen ja tukenut merkittävästi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Vihdin osaston toimintaa. Hän kuului myös pitkähkön aikaa Vuokselalaisten Pitäjäseura r.y.:n johtokuntaan. Ansio-luetteloa voisi yhä jatkaa, mutta jo mainitsemani järjestö- ja luottamustoimet todistavat valtavasta työtarmosta, velvollisuudentunnosta ja valmiudesta yhteisten asioiden hoitoon.

Vapaa-ajan harrastuksikseen hän on ilmoittanut ennenkaikkea käsityöt ja puutarhanhoidon, jonka tulo-luksia saa ihailla hänen kotinsa pihassa ja lähiympäristössä keväästä syksyyn.

Opettaja Martta Karonen joutui monien huomionosoitusten kohteeksi 80-vuotispäivänsä johdosta. Jo sunnuntaina 28. 12. 86 saapui sukulaisia, ystäviä ja eri järjestöjen edustajia onnittelukäynnille. Heitä tuli Vihdistä, Helsingistä, Tampereelta, Turusta, Hämeenlinnasta y.m.

Vuokselalaisten Pitäjäseura r.y.:n onnittelut esittivät Parolasta saapuneet seuran sihteerit Pekka Karonen ja johtokunnan varajäsen Arvo Karonen. Edustajiensa välityksellä onnittelivat edelleen mm. Veteraaniopettajat Vihdistä, Olkkalan koulun johtokunta, Olkkalan diakoniakerho y.m.

Onnittelijoista näkyvin ja huomattavin oli YK:n hallinto- ja talousasioista vastaava alipääsihteerin Martti Ahtisaari, joka on Martta Karosen edesmenneen puolison sisarenpoika. Häntä onnittel-

tiin nimityksestään YK:n toiseksi korkeimpaan virkaan melkein yhtä paljon kuin päivänsankaria. Kärjävälisellä ja ystävällisellä hän vastaili lukuisiin kysymyksiin, joita läsnäolijat tekivät. — Sain vaihtaa alipääsihteerin Ahtisaaren kanssa muuttaman sanan. Hän kertoi lähtevänsä 1. 1. 87 uuteen virkaansa, johon hän oli ollut tutustumassa jo parin viikon ajan. Ensimmäinen virka-kaus kestäi 3 vuotta. Perhe jää alkuvuodeksi Suomeen, koska Marko-pojan ylioppilaskirjoitukset ovat tällä kevätkaudella. Puhuessani myöhemmin rouva Ahtisaaren kanssa hän kertoi viettävänsä kesän Suomessa ja muuttavansa New Yorkiin vasta elokuun lopulla.

Muista syntymäpäivävieraista mainittakoon päivänsankarin serkut, käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkki ja ammattikasvatusneuvos Matti Laamanen rouvineen Helsingistä, veli Jaakko Valkonen Vesilahdelta ja sisar, rouva Kirsti Karvonen, edesmenneen professori Karvosen leski, Turusta. Onnittelijoiden joukossa näin myös kansan-

edustaja Päivi Varpasuon ja Marketta Majantien, Kansallisen Kokoomuspuolueen Vihdin osaston puheenjohtajan.

Suurin osa vieraista oli sukulaisia, itseoikeutettuina lähiomaisina toivottivat onnea poika, lentokapteeni Matti Karonen ja tytär, sairaanhoitaja Aune Kerminen ja puolisonsa, sisustusarkkitehti Eino Kerminen sekä heidän poikansa Juha. — Sähkeitse olivat onnitelleet: Vihdin kunta, Vihdin Kansallis-Osake-Pankki, Vihdin Karkkilan Osuuspankki, Vihdin opettajien ammat-tyyhdistys r.y. ja Sakkola-Seura r.y. sekä lukuisat yksityishenkilöt.

Martta Karonen asuu nyt yksin talossa, jonka hänen miehensä aikanaan itse suunnitteli ja rakensi Averiajärven rannalle. Väinö Karonen kuoli 19. 4. 85. Heidän onnellinen avioliittonsa kesti 55 vuotta.

Tässä kodissa kyllä viihtyy, sillä siinä on kaikki kaupunkiasunnon mukavuudet ja maaseutu-asunnon rauha sekä raitis ilma ja kaunis luonto. Tyttäreillä ja pojalla on siellä kesäasuntonsa, joissa he viettävät

Pentti Valkosen ja Elsan häät 11. 8. 1941 siellä jossain. Eli Vihtolan talossa Lappeella, jossa Pentin komppanian esikunta majoitui Er P 5. Vasemmalta morsian Elsa, Pentti Valkonen, Martta ja Väinö Karonen, Kirsti, Toini ja Matti Valkonen.

Ulkoministeriön alivaliosihteerin Martti Ahtisaari nimitettiin 30. 11. 1986 YK:n hallinnolliseksi alipääsihteeriksi. Virka on YK:n tärkeimpiä. Siihen kuuluvat yleishallinnon lisäksi talous-, rahoitus- ja henkilöstöhallinto. Martti Ahtisaaren isä on Onni Ahtisaari ent. Adolf- sen. Isoisä oli Sakkolassa Virkin sahanhoitaja vielä 1930-luvulla.

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

Vuoden yrittäjät 1986

Liikkeenharjoittajat Kari ja Jorma Ollikainen Ruovesi. Heidän isänsä on Arvi Ollikainen Sakkolan Ojaniemestä.

Karjalan Liiton eri jaostoihin

on valittu seuraavat sakkolalaiset:
Naistoimikunta: Elli Pulakka Lempäälä. Entinen kotikylä Sakkolan Petäjäjärvi.

Hengellinen toimikunta: Kaija Ryyppö Janakkala. Entinen kotikylä Sakkolan Hovinkylä.

Talousjaosto: Esko Kallonen Lempäälä. Entinen kotikylä Sakkolan Lapinlahti.

Järjestöjaosto: Pentti Pärssinen Juupajoki. Entinen kotikylä Sakkolan Lapinlahti.

viikonloppuja myös usein talvella ja syksyllä.

Muistan Martta Karosen jo Vuoksen ajoilta säteilevästi hymyilevänä, aina ystävällisenä ihmisenä, joka omalla esimerkillään, tahdikkaalla ja hienolla persoonallisuudellaan valloitti kanssaihmissensä. Käyntini jälkeen voin vain todeta, että hän on sitä vieläkin. Monet syntymäpäiväruusut ja upeat kukkalaitteet sekä sydämelliset puheet olivat todisteena sukulaisten ja ystävien suuresta kiintymyksestä ja kunnioituksesta.

Aili Tuhkanen

*Rovasti Eino Sares Mynämäellä
täyttää 80 vuotta
maaliskuun 8 päivänä 1987*

*Sydämellisesti häntä onnittelevat
sekä terveyttä ja runsasta
jatkovaa siunausta toivottavat*

*Selma Hynnä, Eino ja Maire perh.
Kaarlo ja Pirkko perh.
Torsti ja Nelly perh.
Lea ja Gleada Watt
Martta Hynnä
Yrjö ja Martha perh.*

*Kaikki Kanadasta
Thunder Baysta*

*”Kaiken tien Hän kanssain käypi,
Jeesus auttaja verraton.”*

Pienkonekorjaamo

NUORA-MOTOR

Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kameran, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike
om. Tapio Kuisma, Sirvalahti P. 751 659

Dipl.insinöörin tutkinto

Tampereen teknillisen korkeakoulun sähkötekniikan osastolta dipl.insinööriksi valmistui 12. 12. 1986 Hannu Tapio M e s k a n e n. Dipl.työn Hannu suoritti Nokia Oy:n puujalostuksen ATK-osastolla.

Vanhemmat Raili ja Arvo Meskanen Nokialta. Isän entinen kotipaikka oli Sakkolan Vilakkala.

Santeri ja Aino (os Kiuru) Komosen sukua. Martti 51, Ville 2, Santeri 75 ja Jari 27 v.

Uusia ylioppilaita

Jyväskylän Kilpisen lukio: Sirpa Liisa Hanne K u k k o, vanhemmat Marjatta ja Asto Kukko. Isä on syntynyt Sakkolan Valkjärvellä. Edelliset sukupolvet Esteri ja Aleksanteri Kukko ja Varpu ja Pekka Kukko.

Sakkolan Haparaisten kylästä siirtyneet Uosukaisen sisarukset täyttivät 70 vuotta jo 1985, mutta julkaisemme heidän kuvansa vasta nyt. Oikealla Martta ja vasemmalla Helmi nykyinen Laitinen.

VEIKKO SOKURA

**Erikois-
hammasteknikko**

TAMPERE

Mäkipäänkatu 39—41 II kerros
Puh. 556 615

''Sussu Jussi''

Suvannon Seudussa no 7 oli kirjoitus Juho Meskasesta, jossa kirjoittaja oikoo mainitusta miehestä kirjoitettuja asioita, mutta ei tainnut tulla vielä kukaan aivan kaikki asiat sataprosenttisesti kohdalleen. Esimerkiksi nimen kuulin lausuttavan ''Sussu'', siis ainakin osa ihmisistä oli ''sussun'' kannalla. Olipa tuo nimi niin tai näin, ei sillä mielestäni ole kovin iso asia. Sillä sama henkilö tunnettiin kummallakin nimellä. Tähän samaan kirjoitukseen on ''Lassi'' liittänyt asiantuntijan arvostelunsa Juhon runoudesta ''ettei ne ole kelvanneet kansanrunoiksi, eikä kukaan ole laulanut hänen sepittämiään lauluja''.

Juuri tässä asiassa on ''Lassi'' iskenyt kirveensä kiveen, eikä ole sattunut tietämään, että esim. Haitermaan sekakuoro on laulanut ohjaajansa kanttori I. Maasalokin jollain lailla mukana, vaikka hän oli isälensä ensin arvostanut, että ''parempi kun panee lukemalla'' Martta laulua, pitkän aikaa se oli kuoron ohjelmassa.

Ent. Sekakuorolainen

MARTTA LAULU

On Martta-seuran laitettu joist ennen ei paljon pidetty kun aika oli vanha. Nyt meil on aika uusi taas, niin Martta-seuratkin meidän maas on tarpeellista olla. Sen kaikki kyllä tietävät miks tytöt sinne niin rientävät oppia ottamahan. He siellä näppäryyttään näyttävät ja niisillänsä neulovat kukkaiset kummalliset.

sanat Juho Meskanen

Tätä runoa oli useampia värssyjä ja sävelen teki kanttori Israel Maasalo.

Karppase Eka:

Ura uurtamista pienest pittäi IV

Uraurtaja ossai jatku viel jälkiepäiki ko olin jo muuttant Helsinkii. Kallishintases peäkaupungis sain hankittuu niukalaise toimietulon erlehtilöil ja kirjakustantajil tekemiläi kuvitustöil — välil tok hotelli- ja ravintolahommiiki turvautumal.

Kuvituslhalha mie pyrin elantoin hankkimoa, vaikkei tuolasil satunaishommil elämine mitteä helppuo oltkoa. Mut viel vaikijampoa näytti ollie vakituise homma soamine valitsemaltain kutsumusalalt. Vilkui-linki aliommoa Helsingi Sanomii työpaikkailmoituksii ja haikkailin jot oispaha vakinaine työpaikka ja kesälomat niiko muillaki ihmisil.

Yhe kerra sit silmä sattu sellasie ilmoituksie, mis Suomi-Filmi etsi mainostamol harjoittelijoa tai te il i j a a p u l a i s e k s. Tuos paikas mie siihe tartuin, ko tuo uus alaki tuntu niin salaperäise kiehtovalt. Möin itsein Suomi-Filmil pilkkahinnal, ihva mitättömäl oppipoja palkal.

Tokha miul luvattii jot se palkka paranuo sitä mukkoa ko työtaito kasvoa, mut ei hyö sitä luppaustoa muistaniet. Tai sit oatteliit jot ko miun o pakko tehdä ylitöitä, ni miultaha hyö soavat niitaki puolil-maseks.

Enkä mie sunkoa olt Suomi-Filmis ainuo ko palkakorotusta uottel. Sielhä hoastettii julkisen salaisuuten jot kaikist tepsivämp konst peässä siel paremmil palkoil o ottoa lopputili ja tulla takasi paremmal palkal.

Olin olt talos jo melkei vuuve ja usjat hommat osasin jo paremmi ko miu taiteilija-mestar, mut se palkka — se ol iellie voa se vaivane oppipoja palkka. Usja hinkumise jälkie mie sit viho viime sen korotuksen

sain: palkka petroantu kerral kokonaista kymmenä rosenttii!

Uutta palkakorotusta emmie sit ennea jeäntkeä uottelemmoa. Katsoin soanehein Suomi-Filmilt sen, mitä kannatti tavotellakki: työtaijon ja elokuva-ala tuntemuksen. Filmfirmoi ol Helsingis muitaki, niinko esmerkiks T. J. Särkä SF, Suomen Filmitoimisto, mist tulki miu merkittävämp työllistäjä vuosikymmeniks.

Tuollo 1930-luvul mei moa elokuvatuotanto ol viel jotakuinki lapsenkengis, samate elokuvamainonta. A. Suomi-Filmis mie peäsi perheytymmeä niie molempii ja sil viisii miul urken samal roasoa kakski uutta urroa — toine elokuva ja toine mainonna moailmoa.

EDULLISESTI

- Kehystykset
- Taiteilijatarvikkeet
- Lahjatavarat
- Valokuvakehykset
- Kuvapalvelu
- Kamerate

Passikuvat HETII!

Ota osoitteeksi palveleva

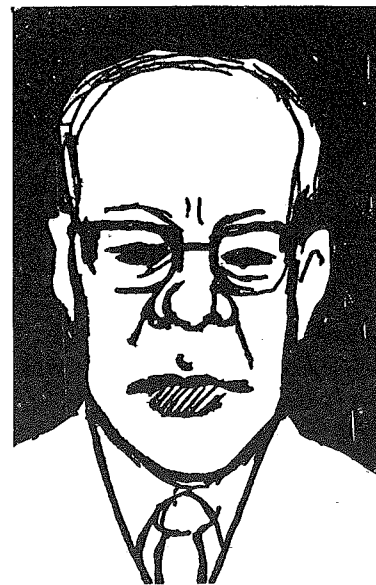
KEHYS- JA LAHJAPISTE

T:mi Valio Rauhala

Puutarhakatu 23

TAMPERE

Puh. (931) 128 575

Toimituksen tuoli

Hyvää jatkoa alkaneelle vuodelle. Kovaa pakkasta pitää, mutta silti kirjoitetaan pakinaa.

Joulupyhinä olen lukenut Paavo Noposen kirjan Pekka Tiilikainen, Suomi. Kirja on laaja sisältöinen, mutta silti mielenkiintoinen, sillä Pekka alkoi radiossa esiintyä jo ennen sotia. Talvisodassa hän teki selostukset rintamilta Kannakselta Petsamoon.

Hän kävi myös Vuokselassa, Kiviniemessä ja Makkarakorsussa Terenttilän takamaastossa ja siellä myös etulinjassa. ''Korsussa oli tilat noin 40 miehelle. Tämä korsu oli kaikista näkemistäni suurin ja täydellisimmin varustettu'', huomautti Pekka Tiilikainen. Kalustus oli käytännöllisyydessä voittamaton...

''Minä en aikaisemmin antanut suurtakaan arvoa kahville, varsinkin jos se tarjottiin ilman konjakissa, mutta nyt tuntui tuo ruskea juoma maailman ihanimmalta nekarilta.''

Hän on selostuksessaan mainin-

nut paikalla olleen (ainakin Kiviniemessä) Raudun ja Sakkolan miehiä. Osaako kuka kertoa näistä päivistä.

Keljan rintamalla hän teki selostuksen ryhmän korsussa suoritettua luutnantin ja lotan vihkimisestä. Onko tästä muistelmia?

Pekan runsaat ateriat olivat tunnetut ja tunnustetut, mutta ennen kaikkea hänen juomisen kestopa. Enzo Sevónin kanssa he Aunuksen radiossa palvellessaan joivat kahdessa viikossa yhtämittaisesti 12 kiloa 96% pirtua, joka vastaa 60 koskin pullollista Alkon ainetta. Ylennettiin molemmat luutnanteiksi. ''Juominen kuuluu sotaan...''

Pekka sai pitää virkansa, mutta Jukola ja Sevón lähetettiin länsi-Suomeen lepäämään. Kenraalien läsnäollessa hän ojensi pelastusryppyn myös ''Yksin puhelija Paavalaiselle'' joka myöhemmin kiitti Pekkaa henkensä pelastamisesta tällä ryypyllä. Pekka joi ja juotti kenraalitkin...

Kun laulajatar kiukutteli: — Näin täällä kohdellaan maailman-kuulua laulajatar... Pekka: — Ette ole täällä mikään muu kuin yksi työvelvollinen Aulikki Rautavaara. Paljon kiitoksia käynnistä. Autto vie asemalle... Ärhentämään tulleen majurin Tiilikainen heitti karhunvoimin ulos lumihankeen.

Kun aikaisempi esimiehensä, kapteeni jo talvisodassa ja kapteeni jatkosodan jälkeen, R W Palmroth vähätteli: — Kyllä nuo sinun upseeriarvosi on luvalla sanoen vähän poikkeukselliset. Ethän ole käynyt edes Reserviupseerikoulua, Maasotakoulusta puhumattakaan.

Pekka Tiilikainen: Kuule Palle. Eivät minun upseeritähneni olekaan peräisin mistään kouluista. Ne on peräisin suoraan verikentiltä.

Jatkosodan lopputaisteluissa hän meni Ilomantsiin etulinjan suomaastoon tekemään selostusta. He joutuivat vihollisen takana jossain olevan tulenjohtajan patteriston

sulkuun ja pataljoonan komentaja Yrjö Keinonen kehoitti menemään monttuun tai siirtymään eteen tai taakse, mutta rykmentin komentaja ''Motti-Matti'' myönsi asiallisen kehoituksen, mutta pysyi paikoillaan, eikä tietysti luutnantti Tiilikainen maastoutunut. Molemmat saivat sirpaleista. Tiilikaisen jalka osittain halvaantui, mutta hän toipui kolme leikkausta kestätyään.

Pekka Tiilikainen oli todella Sini-valkoinen legenda.

''Karjalan'' numero 52 vuodelta 1986 yllätti minut myönteisesti, sillä tässä numerossa oli runsaasti hyvää ja mielenkiintoista tekstiä, eikä vain 30 vuotta samoja nimiluettelaita!

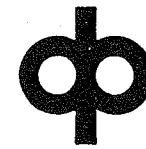
Kaiken ylitse parhainta ''Palagean pajatus''. Nuori nainen tekee nautittavaa tekstiä, jonka sanoman ymmärtää toisen murrealueen kasvattikin... Jatkossa ''sammoa sortuu, samal viisii, yleäikoa ja paljo!''

Opettaja Meeri Weisell on kirjessään sitä mieltä, että oikea Sakkolan kihupyhä oli kahdeksas sunnuntai kolminaisuudesta. Minun käsitykseni mukaan kolminaisuuden sunnuntai laskettiin Helluntaista ja tämä taas kulki pääsiäiseen liittyvänä juhlapäivänä, jonka liikumisvara oli suuri, määräytyen siitä oliko pääsiäinen ylhäällä vai alhaalla.

Joten kihupyhä ei ole mihinkään yhteen kiinteään vuoden päivään liittyvä perinne.

Opettaja Meeri Weisell myös kertoo, että elokuun ensimmäisenä sunnuntaina pidettiin Kannaksen juhlat vuorovuosina Kiviniemessä ja Käkisalmissa. (Joskin viimeinen Kannaksen juhla lienee järjestetty Pyhäjärven Kokkolinnassa.

Näin alkoi tämän vuoden juttelu. Toivottavasti jatkoa seuraa.

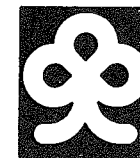
**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat
voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI
RAASKAN SÄHKÖLIKE
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931739541

Tampereen Aluesäästöpankki
auttaa — neuvo — palvelee

LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ
OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751886 (verstaaseen)
Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

joustavaa
pankkipalvelua

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1987 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 40 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 Narva. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 Narva. Käyttötilin nume-
ro 551105-42772.

Vastaava toimittaja Viljo Puro-
taa.

Toimituskunta Helmi Uosukai-
nen, Uuno Pulakka, Eero Kop-
panen ja Väinö Kekki.